

הפיתרון שמתחבא אי שם

300 מיליארד דולר, זהו הסכום שעתידי לגלגל שוק אגירת האנרגיה בעשרים השנים הקרובות. דוד ויטה, אחראי על זרוע האנרגיה הירוקה של קרן קוקירמן, מחפש את החולמים שיצליחו למצוא את הפתרון האולטימטיבי למצוקה הגדולה בעולם האנרגיה

מאת: איתי שטרן

מספיק היה להסתובב בכנס Go4Europe שאירגנה קרן קוקירמן לפני כחודשיים בכדי להבין את עוצמתו של גוף המימון וההשקעות הזה. אנשי עסקים מאירופה, סין, רוסיה וארה"ב פקדו את מלון הילטון, להוטים לתפוס אפיק השקעה ישראלי שעוד לא הפך למכרה זהב. דוד ויטה, שותף מנהל בקוקירמן ואחראי על זרוע האנרגיה הירוקה בחברה, התהלך בין הנוכחים, מבחין בג'סטות קטנות של בעלי עניין והתפנה לשיחה איתנו, לא לפני שציץ אל חדר התקשורת בו התארחנו את חברו האיטלקי, פסקואלה סרלנגה, מנהל בכיר בחברת Protos המוכרת כאחת מחברות הייעוץ הפיננסיות הגדולות במשק האירופאי בכל הקשור למימון פרויקטים מתחום האנרגיה המתחדשת.

ההקשר של ויטה עם סרלנגה לא מסתכם רק בעיסוק המשותף במימון של אנרגיה מתחדשת. הם חולקים טיעון מוחץ אחד שקובע כי לולא פתרונות ממשיים בתחום אגירת האנרגיה, כל השקעות העתק שהושקעו בתחום זה- ירדו לטימיון. לצד זאת, שניהם מאמינים באמונה מלאה כי פתרונות כאלו אכן יימצאו במוקדם או במאוחר. "הפעילות של קוקירמן בתחום האנרגיה, חדשה יחסית" מספר ויטה על פועלו "בתוך התחום הזה אנחנו משלבים השקעות גם בתחום האנרגיה הירוקה וגם בתחום החקלאות. כשהתחלנו לנתח את התחום בארץ של האנרגיה המתחדשת, הבנו שהטכנולוגיה הראשונה שבה אנחנו מתעניינים במיוחד היא אגירת אנרגיה. אנחנו מנסים להבין מה בדיוק נדרש מהטכנולוגיה הזו בארבע- חמש שנים הקרובות. מה שקרה זה שהאנרגיות המתחדשות קיבלו סובסידיות מהממשלות בכדי להתפתח וכעת התחום הזה הוא כבר בן 18, שזה ממש כמו ילד שמתבגר. הוא עדיין צריך את התמיכה הבסיסית אבל הוא כבר מתחיל לדעת להסתדר בעצמו. מצד שני, זה גם השלב שבו הוא צריך להתחיל להעניק בחזרה".

אתה חושב שהנער המתבגר הזה יוכל להפוך עצמאי בקרוב?

"בנקודה הזו אנחנו רואים שיש שינוי מהותי, במסגרתו הטכנולוגיה של האנרגיה המתחדשת מתחילה להיות כלכלית ומכיוון שכן, צפויות להגיע הרבה מאוד השקעות לתחום. גם אם אנחנו לא עוסקים באווזון ובחששות של מה שיקרה לו עם נמשך להשתמש בדלקים פוסיליים, הרי שצריך להכיר בכך שהדלקים האלו יסתיימו יום אחד וזה מחייב אותנו להתמקד גם באנרגיה המתחדשת. דבר נוסף שקראתי והיה מאוד מעניין הוא שלמעשה, בניגוד למרבית ההתפתחות של משק החשמל מאז ומעולם, היום אנחנו מנסים לייצר מצב של התייעלות והפחתת הצריכה, זאת בניגוד לעקומות העבר שבהן רק ניסינו להגדיל את ההספק עד כמה שניתן. לכן אני מאמין שהשקעות בתחום הזה רק ילכו ויגדלו בעתיד הקרוב".

איזה כיווני השקעה מעניינים אתכם

דוד ויטה, קוקירמן: "מספיק להסתייג כל על המהפכות שקרו פה בעשור האחרון בתחום הטלקומוניקציה בכדי להבין שגם מהפכות בתחום האגירה יכולות לקרות תוך זמן קצר"

בהקשרים הללו?

"אנחנו מחפשים בשני כיוונים: כיוון אחד הוא של סטארטאפים וכיוון שני הוא טכנולוגיות חדשניות שיוכלו ליצור את האימפקט הגדול שאנחנו מבקשים להפיץ. בתחום האגירה, אם מסתכלים על 20 השנים האחרונות אז אפשר לראות שתחזיות מדברות על השקעות של 300 מיליארד דולר, שזה סכום רציני למדי. עם זאת, הפיתרון היחיד שקיים כעת הוא בעצם על ידי אגירה שאובה. היום, מתחילות להגיע טכנולוגיות חדשות גם מהתחום של האוויר הדחוס אבל אנחנו מאמינים שבקרוב נמצא דרכים חדשות. לפעמים זו לא רק טכנולוגיה- לפעמים זה גם סביב הידע והניהול".

פסקואלה סרלנגה, מ"פרוטוס" כבר הספיק לעבוד על עשרות פרויקטים עם אחיזה ישראלית, באיטליה ומחוצה לה. הוא מכיר היטב את שני הצדדים שאוחזים בקצות החבל. מצד אחד היוזמים שמבקשים לקדם את העסקאות ולהקים את השדות הסולאריים בהקדם ומנגד, הבנקים, גופים ספקטיים שמבקשים הבטחת הכנסה קבועה ויציבה. בתוך העולם הסבוך הזה, מבהיר סרלנגה, "פרוטוס" מתפקדת כגוף עצמאי שיבהיר לבנק עד כמה העסקה כלכלית.

כאשר הוא נשאל באיזה גישה מימונית הוא נוקט בבואו לאשר מימון של אנרגיה ירוקה הוא משיב: "אני מתייחס לאנרגיה מתחדשת כמו אנרגיה מסורתית לכל דבר ועניין. אנחנו עובדים בעיקר מול בנקים שמבקשים לקבל הערכה על הכלכליות של כל פרויקט ופרויקט. מה שחשוב להגיד זה שאין חדש תחת השמש מהבחינה הזו שאנחנו למדנו אומנם לייצר חשמל מהשמש ולשגר אותו לגריד אבל לשמור עליו באחסון עוד לא למדנו. במדינות כמו איטליה, ספרד וגרמניה, הגריד עשוי לקרוס בעקבות התגברות של האנרגיות המתחדשות. היצירה של אנרגיה מייצרת תזרים מזומנים, התייעלות אנרגטית לעומת זאת, לא מייצרת את אותו התזרים אלא

למעשה חוסכת את הכסף. בחיטון הכסף נשאר בכיס שלך והבנקים צריכים ללמוד איך לתרגם את זה לתזרים. אנחנו שם בשביל לעזור להם עם זה".

עד כמה המבנה החדש של התייעלות אנרגטית מקשה על מימון פרויקטים באירופה?

"זה מהווה מחסום למבחר הפרויקטים הללו אז מצד אחד, יש את הטכנולוגיה ויש חברות רבות שעוסקות בתחום הזה גם בישראל אבל לצד הטכנולוגיות צריך שיהיה דרך גם למצוא להם מימון פיננסי. אז אנחנו עובדים באירופה עם הבנק האירופאי להשקעות והבנק האיטלקי בכדי לממן את הקרדיט של חברות האסקו וזה משהו שאני מאמין שאתם צריכים לחשוב עליו גם בישראל. אתם מאוד מוקסמים מהגו הטבעי שמצאתם כי בסופו של יום תזרים מזומנים זה עניין חשוב למדי (צוחק) אבל זה לא יכול להיות הפיתרון היחיד".

השוק הסולארי באיטליה סובל מהאטה חריפה בשל ביטול הסובסידיות. איך אתה רואה את המשך הפעילות הסולארית באיטליה בפרט ובאירופה בכלל?

"זה יהיה שונה בוודאות והתקופה הזו של הבום הסולארי תסתיים. מה שכן, כיום יש לנו אלפי מתקנים סולאריים בודדים ואני מאמין שיהיה תהליך של ריכוז של השדות האלו למתקנים גדולים. גם בהקשר הזה, לולא פתרונות בנושא האחסון, הגריד פשוט לא יעמוד בעומס".

נראה שבכל העולם מנסים למצוא פתרונות לאגירת אנרגיה ואף אחד לא מצליח לקדם את זה באופן ממשי. האם אתם עדיין אופטימיים?

פסקואלה: "בהחלט כן, אם אתה חושב על לפני 10 שנים, אף אחד לא היה יכול לדמיין משהו כמו מכונת חשמלית מסחרית. היום אתה יכול לראות המון יצרניות רכב שעובדות על המוצרים שלהן בכיוון הזה. אז בהחלט יש לי תקווה, אחרת כל התמריצים ותקציבי העתק שהופנו לטובת האנרגיה המתחדשת יילכו לפח".

דיוויד: "יש לי פניות מכמה בנקים גדולים ובינלאומיים ששלחו לי בקשות להשקעות בתחומי האנרגיה המתחדשת והאגירה. יש אינדקס שלם שהם מחזיקים בתחום הזה ואתה ממש יכול לראות כמה בנקים משקיעים היום בתחום הזה שרק הולך וגדל כל הזמן. אם אנחנו מסתכלים על זה קצת יותר לעומק, אז המקום שבו ההשקעות הכי גדולות נמצאות כיום, הם בתעשיית הרכב החשמלי. אני באמת מאמין שכל ענפי המחקר שקיימים כיום יביאו אותנו להישגים בסופו של דבר. מספיק להסתכל על המהפכות שקרו פה בעשור האחרון בתחום הטלקומוניקציה בכדי להבין כמה מהפכות יכולות לקרות תוך זמן קצר. אני באמת מאמין בחוכמה האנושית בהקשר הזה".